Course: Human Development Economics

Week 1

Introduction of Human Resources

Phavone Keodouangkham

Souphanouvong University

ອະທິບາຍກ່ຽວກັບວິຊາ

ຮຽນຮູ້ກ່ຽວກັບພາບລວມ ແລະ ທິດສະດີອຸປະທານແຮງງານແນວຄວາມຄິດອຸປະທານແຮງງານ ລວມເຖິງແນວຄວາມຄິດການລົງທຶນໃນຊັບພະຍາກອນມະນຸດ, ການກໍານົດອັດຕາຄ່າຈ້າງ ແລະ ການຈ້າງງານໃນຕະຫລາດ, ສຶກສາໂຄງສ້າງ ແລະ ປະສິດທິພາບຂອງຕະຫລາດແຮງງານເປັນຕົ້ນແມ່ນ ການຜູກຂາດ, ຄວາມບໍ່ສົມບູນຂອງຂໍ້ມູນຂ່າວສານ, ການເຄື່ອນຍ້າຍແຮງງານ ລວມເຖິງໂຄງສ້າງຂອງຄ່າຈ້າງ ແລະ ການກະຈາຍລາຍໄດ້, ການຫວ່າງງານ ແລະ ເງິນເຟີ້, ສະພາບແຮງງານ ແລະ ການຈັດສັນແຮງງານໂດຍຫົວໜ່ວຍທຸລະກິດ, ການວາງແຜນກໍາລັງແຮງງານ ແລະ ນະໂຍບາຍຂອງລັດກ່ຽວກັບຕະຫລາດແຮງງານ.

Resource of image:
https://finelineenergy.ca/commercial-mechanical-systems/

ອະທິບາຍກ່ຽວກັບວິຊາ

ເສດຖະສາດການພັດທະນາຊັບພະຍາກອນມະນຸດ ເປັນສາຂາວິຊາທີ່ສຶກສາການພັດທະນາ ແລະ ການນຳໃຊ້ຊັບພະຍາກອນມະນຸດເພື່ອການຂະຫຍາຍຕົວທາງດ້ານເສດຖະກິດ ແລະ ສັງຄົມ.

ຈຸດປະສົງຕົ້ນຕໍແມ່ນເພື່ອເພີ່ມປະສິດທິພາບແລະທ່າແຮງຂອງບຸກຄົນເພື່ອສ້າງມູນຄ່າເພີ່ມໃຫ້ແກ່ເສດຖະກິດ.

ເນື້ອໃນການສອນ

ການລົງທຶນໃນການສຶກສາແລະການຝຶກອົບຮົມ - ກວດສອບຄວາມສໍາພັນລະຫວ່າງການລົງທຶນໃນການພັດທະນາທັກສະແລະຜົນຕອບແທນທາງເສດຖະກິດທັງໃນລະດັບບຸກຄົນ ແລະ ສັງຄົມ , ລວມທັງການວິເຄາະຄ່າໃຊ້ຈ່າຍ - ຜົນປະໂຫຍດຂອງການສຶກສາ.

ທິດສະດີທຶນຂອງມະນຸດ - ອະທິບາຍວ່າຄວາມຮູ້, ທັກສະ, ປະສົບການ, ແລະ ສຸຂະພາບຂອງກໍາລັງແຮງງານແມ່ນຊັບສິນທີ່ສໍາຄັນສໍາລັບການເຕີບໂຕຂອງເສດຖະກິດ ແລະ ສາມາດພັດທະນາໄດ້ໂດຍຜ່ານການລົງທຶນໃນການສຶກສາ ແລະ ການຝຶກອົບຮົມ.

ເນື້ອໃນການສອນ

ຕະຫຼາດແຮງງານແລະການຈ້າງງານ - ວິເຄາະການເຄື່ອນໄຫວຂອງຕະຫຼາດແຮງງານ, ການກຳນົດຄ່າຈ້າງ, ການຫວ່າງງານ, ແລະນະໂຍບາຍການຈ້າງງານທີ່ສົ່ງເສີມການພັດທະນາຊັບພະຍາກອນມະນຸດ.

ການວັດແທກແລະການປະເມີນຜົນຊັບພະຍາກອນມະນຸດ - ການສຶກສາວິທີການສໍາລັບການວັດແທກຄຸນນະພາບແລະປະສິດທິພາບຂອງຊັບພະຍາກອນມະນຸດ, ລວມທັງການນໍາໃຊ້ຕົວຊີ້ວັດເຊັ່ນ: ດັດຊະນີການພັດທະນາມະນຸດ.

ເນື້ອໃນການສອນ

ນະໂຍບາຍສາທາລະນະສຳລັບການພັດທະນາຊັບພະຍາກອນມະນຸດ - ອອກແບບແລະປະເມີນຜົນນະໂຍບາຍດ້ານການສຶກສາ, ສາທາລະນະສຸກ, ແລະສະຫວັດດີການສັງຄົມທີ່ສົ່ງເສີມການພັດທະນາທ່າແຮງຂອງມະນຸດ.

ຄວາມສຳຄັນ ແລະ ການນຳໃຊ້:

- ວິຊານີ້ມີຄວາມສຳຄັນຕໍ່ການພັດທະນາເສດຖະກິດ-ສັງຄົມ, ໂດຍສະເພາະແມ່ນໃນຍຸກທີ່ພື້ນຖານເສດຖະກິດມີຄວາມຮູ້ມີບົດບາດສຳຄັນ.
- ຄວາມເຂົ້າໃຈກ່ຽວກັບຫຼັກການຂອງເສດຖະກິດການພັດທະນາຊັບພະຍາກອນມະນຸດເຮັດໃຫ້ຜູ້ນະໂຍບາຍ, ຜູ້ບໍລິຫານ, ແລະ ບຸກຄົນສາມາດຕັດສິນໃຈປະສິດທິຜົນກ່ຽວກັບການລົງທຶນໃນການພັດທະນາສ່ວນບຸກຄົນແລະການຄຸ້ມຄອງຊັບພະຍາກອນມະນຸດ.

ຄວາມສຳຄັນ ແລະ ການນຳໃຊ້:

ການສຶກສາວິຊານີ້ຍັງຊ່ວຍໃຫ້ຄວາມເຂົ້າໃຈກ່ຽວກັບປັດໃຈທີ່ສົ່ງຜົນກະທົບຕໍ່ຄວາມບໍ່ສະເໝີພາບດ້ານລາຍຮັບ, ການເຄື່ອນໄຫວຂອງສັງຄົມ, ແລະການພັດທະນາແບບຍືນຍົງ, ເຮັດໃຫ້ການອອກແບບນະໂຍບາຍແລະໂຄງການສົ່ງເສີມການພັດທະນາຊັບພະຍາກອນມະນຸດຢ່າງເປັນລະບົບແລະມີປະສິດທິພາບ.

ເນື້ອໃນທີ່ນຳສະເໜີກ່ຽວກັບວິຊາເສດຖະສາດຊັບພະຍາກອນມະນຸດ

01 ພາບລວມຂອງການພັດທະນາມະນຸດ

02 ການວັດແທກການພັດທະນາມະນຸດ ແລະ ດັດຊະນີການພັດທະນາມະນຸດ

03 ຊັບພະຍາກອນມະນຸດ ກັບການປ່ຽນແປງທາງເສດຖະກິດ, ສັງຄົມ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ

04 ການຈັດການຊັບພະຍາກອນມະນຸດລະຫວ່າງປະເທດ

05 ນະໂຍບາຍ ແລະ ຍຸດທະສາດ ສຳລັບການພັດທະນາມະນຸດ

ເນື້ອໃນທີ່ນໍາສະເໜີກ່ຽວກັບວິຊາເສດຖະສາດຊັບພະຍາກອນມະນຸດ

06 ຄວາມຮູ້ກ່ຽວກັບເສດຖະສາດແຮງງານ

07 ອຸປະສົງຂອງແຮງງານ ອຸປະທານຂອງແຮງງານ

08 ການຝຶກອົບຮົມແລະການພັດທະນາກໍາລັງແຮງງານ

09 ຕະຫຼາດແຮງງານ ແລະ ທຶນມະນຸດ

10 ບົດບາດຍິງຊາຍ ແລະ ການພັດທະນາຊັບພະຍາກອນມະນຸດ

11 ການຈ້າງງານ ການວ່າງງານ (Unemployment)

ພາບລວມຂອງການພັດທະນາ

Resource of image: https://courses.lumenlearning.com/wm-lifespandevelopment/chapter/introduction-to-human-development/

ຄວາມໝາຍຂອງຄຳວ່າຊັບພະຍາກອນ, ຊັບພະຍາກອນມະນຸດ ແລະ ເສດຖະສາດຊັບພະຍາກອນມະນຸດ.

ຄຳສັບ	ນິຍາມ
ຊັບພະຍາກອນ	ໝາຍວ່າ ສິ່ງທີ່ມີຄ່າ, ມີຄຸນນະພາບ ແລະ ຄວາມມັ່ງຄັ່ງທັງມວນຂອງປະເທດ ແລະ ຍັງລວມເປັນເຖິງປັດໄຈທີ່ເປັນບໍ່ເກີດ ແລະ ທີ່ເກີດຂອງສິ່ງທີ່ມີຄ່າ ແລະ ຄວາມມັ່ງຄັ່ງທັງມວນດ້ວຍ ບໍ່ວ່າ ຈະມີຮູບຮ່າງເຊັ່ນ: ເງິນຕາ, ຊັບສິນບັດ, ຊັບໃນດິນສິນໃນນ້ຳ ຫຼື ບໍ່ມີຮູບຮ່າງເຊັ່ນ: ປັນຍາ, ຄວາມຮູ້ຄວາມສາມາດ, ຄວາມມີໄຫວພິບ, ຄວາມສະຫຼາດຫຼັກແຫຼມໃນການແກ້ໄຂບັນຫາຕ່າງໆ ເຊິ່ງປະການຫຼັງນີ້ລ້ວນແຕ່ເປັນຄຸນນະພາບ ແລະ ຄຸນສົມບັດທີ່ມີຄ່າໃນຕົວມະນຸດທັງໝົດ.
	ດັ່ງນັ້ນ, ມະນຸດທີ່ມີຄຸນນະພາບເປັນປະໂຫຍດ ແລະ ເປັນບໍ່ເກີດແຫ່ງຊັບ ແລະ ຄວາມມັ່ງຄັ່ງຂອງປະເທດຊາດ ເອີ້ນວ່າເປັນ "ຊັບພະຍາກອນມະນຸດ"

ເສດຖະສາດຊັບພະຍາກອນມະນຸດ (Economics of Human Resources)

ເສດຖະສາດຊັບພະຍາກອນມະນຸດ ຫຼື ເສດຖະສາດການສຶກສາເປັນການສຶກສາເຖິງເລື່ອງມະນຸດ ແລະ ສັງຄົມທີ່ຈະເລືອກໃຊ້ຊັບພະຍາກອນທີ່ມີຄ່າ ແລະ ຫາມາໄດ້ຍາກໄປໃຊ້ໃນການຜະລິດການຝຶກອົບຮົມຊະນິດຕ່າງໆ ແລະ ພັດທະນາຄວາມຮູ້, ຄວາມຊຳນານ, ຈິດໃຈ, ອຸປະນິໄສ ແລະ ບຸກຄະລິກ ແລະ ອື່ນໆ

ເສດຖະສາດຊັບພະຍາກອນມະນຸດ (Economics of Human Resources)

ການສຶກສາຢ່າງມີຮູບແບບຕະຫລອດຊ່ວງເວລາ ແລະ ກະຈາຍ ຫຼື ຖ່າຍທອດຄວາມຮູ້, ຄວາມຊຳນານ ແລະ ສິ່ງດີງາມທັງຫຼາຍທີ່ໄດ້ຈາກການຝຶກອົບຮົມ ແລະ ການສຶກສານັ້ນ ໄປຍັງບຸກຄົນ ແລະ ກຸ່ມບຸກຄົນຕ່າງໆ ໃນສັງຄົມໃນປະຈຸບັນ ແລະ ອານາຄົດ"

ເສດຖະສາດຊັບພະຍາກອນມະນຸດ (Economics of Human Resources)

ຫາກສັງຄົມໃດໃຊ້ຊັບພະຍາກອນທີ່ມີຄຸນຄ່າໃນການຝຶກອົບຮົມ ແລະ ໃຫ້ການສຶກສາ ເຮັດໃຫ້ຄົນມີຄວາມຮູ້ຄວາມສາມາດ, ຄວາມຊໍານານ ແລະ ຄຸນນະທໍາອື່ນໆ ດັ່ງກ່າວຫຼາຍເທົ່າໃດ ຄວາມເປັນຊັບພະຍາກອນມະນຸດຂອງຄົນໃນສັງຄົມນັ້ນ ຍ່ອມຈະມີຫຼາຍເທົ່ານັ້ນ ແລະ ຄົນທີ່ມີຄຸນສົມບັດດີໆເຊັ່ນນີ້ຈະສາມາດຜະລິດສິນຄ້າ ແລະ ບໍລິການໃຫ້ແກ່ສັງຄົມຢ່າງມີປະສິດທິພາບ ແລະ ຈະເປັນຄົນໃນສັງຄົມທີ່ສ້າງແຕ່ຄວາມສຸກຄວາມຈະເລີນໃຫ້ແກ່ສັງຄົມ.

ເສດຖະສາດຊັບພະຍາກອນມະນຸດ (Economics of Human Resources)

ແຕ່ຖ້າຫາກຄອບຄົວ ຫຼື ສັງຄົມໃດສ້າງແຕ່ຄົນທີ່ມີຄວາມຮູ້, ຄວາມສາມາດ, ຄວາມຊຳນານ ເຊິ່ງເປັນຄຸນສົມບັດທີ່ນັກເສດຖະສາດຕາເວັນຕົກເນັ້ນຢ່າງຫຼາຍ ຫາກຂາດຄວາມດຸໝັ່ນ, ບໍ່ຊື່ສັດ ບໍ່ມີຄວາມຮັບຜິດຊອບ, ບໍ່ຕົງຕໍ່ເວລາ, ບໍ່ມີລະບຽບວິໄນ ຫຼື ຄຸນນະທຳອື່ນໆ ປະກອບແລ້ວກໍ່ຢ່າຫວັງວ່າສັງຄົມນັ້ນຈະສາມາດຜະລິດສິນຄ້າ ແລະ ບໍລິການໃຫ້ແກ່ສັງຄົມໄດ້ຫຼາຍ ແລະ ມີປະສິດທິພາບຍັງຈະສ້າງບັນຫາໃຫ້ແກ່ສັງຄົມ ແລະ ປະເທດຊາດໄດ້ອີກດ້ວຍ ໃນກໍລະນີແບບນີ້ຄວາມເປັນຊັບພະຍາກອນມະນຸດມີໜ້ອຍ ອາດຈະເອີ້ນວ່າ **ອະຊັບພະຍາກອນມະນຸດ**ດ້ວຍຊ້ຳ ສະນັ້ນ ມະນຸດຈະເປັນຊັບນັ້ນ ຈະຕ້ອງມີຄຸນນະທຳອື່ນໆ

ການພັດທະນາຊັບພະຍາກອນມະນຸດ Human Resources Development

- **ການພັດທະນາຊັບພະຍາກອນມະນຸດ:** ແມ່ນຂະບວນການທີ່ມີຈຸດປະສົງເພື່ອປັບປຸງ ຄວາມຮູ້, ທັກສະ, ຄວາມສາມາດ ແລະ ປະສິດທິພາບຂອງບຸກຄະລາກອນໃນອົງກອນຫຼື ສັງຄົມ.
- ການພັດທະນາຊັບພະຍາກອນມະນຸດແມ່ນສຳຄັນທັງໃນລະດັບບຸກຄົນ, ອົງກອນ ແລະ ປະເທດ ຊາດ ເພື່ອໃຫ້ສາມາດຮັບມືກັບການປ່ຽນແປງ ແລະ ສ້າງການພັດທະນາແບບຍືນຍົງ.

ການພັດທະນາຊັບພະຍາກອນມະນຸດ Human Resources Development

ອົງປະກອບສຳຄັນຂອງການພັດທະນາຊັບພະຍາກອນມະນຸດ ປະກອບມີ:

01 → 02 → 03 → **ການພັດທະນາ ຊັບພະຍາກອນມະນຸດ**

01. **ດ້ານການສຶກສາ ແລະ ການຝຶກອົບຮົມ**

02. **ດ້ານການພັດທະນາ ຄວາມສາມາດ**

03. **ດ້ານສຸຂະພາບ ແລະ ສະຫວັດດີການ**

ຄວາມສຳຄັນຂອງການພັດທະນາຊັບພະຍາກອນມະນຸດ ແລະ ການລົງທຶນດ້ານການສຶກສາ ມຸມມອງໃນປະຫວັດສາດ.

ຖ້າຈະເບິ່ງໃນທາງປະຫວັດສາດແລ້ວ ບຸກຄົນທີ່ໃຫ້ຄວາມສຳຄັນແກ່ຊັບພະຍາກອນມະນຸດຫຼາຍກໍ່ຄື ອາດາມ ສະມິດ (Adam Smith) ໃນຫນັງສື ຄວາມມັ່ງຄັ່ງຂອງຊາດ (The wealth of Nations) ເຊິ່ງໃນສາມບົດທຳອິດໜັງສືເຫຼັ້ມນີ້ໄດ້ຊີ້ໃຫ້ເຫັນຊັດເຈນວ່າ ແຫຼ່ງທີ່ມາຂອງຄວາມມັ່ງຄັ່ງຂອງຊາດນັ້ນຄື ''**ແຮງງານ**'' ແລະ "**ການແບ່ງງານກັນເຮັດຂອງແຮງງານ**" ຄວາມຄິດຂອງອາດາມ ສະມິດຂັດແຍ້ງກັບພວກຟີໂຊແຄດ ເຊິ່ງເນັ້ນເລື່ອງທີ່ດິນວ່າເປັນທີ່ມາຂອງຄວາມລ່ຳລວຍ, ສະມິດນັ້ນວ່າຄວາມມັ່ງຄັ່ງຂອງຊາດຂຶ້ນຢູ່ກັບ (1) ປະສິດທິພາບການຜະລິດຂອງແຮງງານ ແລະ (2) ສັດສ່ວນຂອງແຮງງານໃນປະເທດທີ່ມີວຽກເຮັດ ແລະ ໄດ້ເຮັດວຽກຢ່າງມີປະສິດທິພາບ.

ດ້ານເປົ້າໝາຍຫລັກຂອງວິຊາເສດຖະສາດຊັບພະຍາກອນມະນຸດ

ເປົ້າໝາຍຫລັກ: ໃຊ້ຊັບພະຍາກອນທີ່ສັງຄົມມີຢູ່ຢ່າງຈໍາກັດໃຫ້ມີປະສິດທິພາບ ແລະ ໃຫ້ເກີດປະໂຫຍດສູງສຸດ.

ຊັບພະຍາກອນ: ໄດ້ແກ່

(1) ຊັບພະຍາກອນມະນຸດ ຄືຄວາມຮູ້, ຄວາມສາມາດ, ຄຸນນະທໍາ ເຊິ່ງຢູ່ໃນຜູ້ປະກອບການ, ກໍາລັງຄົນ ແລະ ແຮງງານ

(2) ຊັບພະຍາກອນທີ່ບໍ່ແມ່ນມະນຸດ ທີ່ດິນ ແລະ ທຶນ.

ດ້ານເປົ້າໝາຍຫລັກຂອງວິຊາເສດຖະສາດຊັບພະຍາກອນມະນຸດ

- ປະໂຫຍດສູງສຸດໃຫ້ແກ່ຄົນໃນສັງຄົມ: ສິນຄ້າ ແລະ ບໍລິການທີ່ຜະລິດຈະຕ້ອງກົງກັບລົດສະນິຍົມຂອງຄົນສ່ວນໃຫຍ່ໃນປະເທດ ຫຼື ກົງກັບຄວາມຕ້ອງການຂອງຄົນສ່ວນໃຫຍ່ ແລະ ຄົນສ່ວນໃຫຍ່ມີໂອກາດໄດ້ບໍລິໂພກ ຫຼື ມີກຳລັງຊື້.
- ໃຜເປັນຜູ້ຜະລິດສິນຄ້າ ແລະ ບໍລິການ: ຊັບພະຍາກອນມະນຸດເປັນຜູ້ຜະລິດສິນຄ້າ ແລະ ບໍລິການ.
- ໃຜເປັນຜູ້ບໍລິໂພກ: ຊັບພະຍາກອນມະນຸດເປັນຜູ້ບໍລິໂພກ ສະນັ້ນ ການໃຊ້ຊັບພະຍາກອນທີ່ສັງຄົມມີຢູ່ຢ່າງຈຳກັດໃຫ້ມີປະສິດທິພາບ ແລະ ເກີດປະໂຫຍດສູງສຸດແກ່ຄົນໃນສັງຄົມ ຊັບພະຍາກອນມະນຸດມີບົດບາດທີ່ສຳຄັນທີ່ສຸດ ເພາະທັງເປັນຜູ້ຜະລິດ ແລະ ຜູ້ບໍລິໂພກ.

ແນວຄວາມຄິດຂອງການພັດທະນາຊັບພະຍາກອນມະນຸດ.

- **ນິຍາມຂອງການພັດທະນາມະນຸດ**

ການພັດທະນາມະນຸດແມ່ນຂະບວນການສ້າງ ແລະ ເພີ່ມກາລະໂອກາດດ້ານການພັດທະນາທີ່ດີຂຶ້ນໃຫ້ແກ່ຄົນ. ເນື້ອໃນຕົ້ນຕໍຂອງການພັດທະນາມະນຸດ ແມ່ນການຖືເອົາຄົນເປັນໃຈກາງຂອງການພັດທະນາ, ເປັນຜູ້ໄດ້ຮັບຜົນປະໂຫຍດສູງສຸດຈາກການພັດທະນາ, ການພັດທະນາເສດຖະກິດ-ສັງຄົມຕ້ອງຊ່ວຍສ້າງ ແລະ ຍົກລະດັບຊີວິດການເປັນຢູ່ ທີ່ມີຄຸນນະພາບ ແລະ ຍົກລະດັບຄວາມສາມາດເຂົ້າເຖິງ ແລະ ເລືອກຢ່າງອິດສະຫລະດ້ານການປະກອບອາຊີບ ແລະ ການດຳລົງຊີວິດທີ່ດີ, ສະນັ້ນ, ການພັດທະນາມະນຸດບໍ່ພຽງແຕ່ເອົາໃຈໃສ່ການຍົກລະດັບດ້ານເສດຖະກິດ ແຕ່ຍັງຕ້ອງ ຮັບປະກັນຄວາມດຸນດ່ຽງຂອງສັງຄົມ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ ເຊິ່ງແມ່ນພື້ນຖານປັດໄຈການດຳລົງຊີວິດທີ່ຮອບດ້ານຂອງ ຄົນ.

Resource of image:
https://www.bigtimedaily.com/creating-better-hiring-practices-how-kentech-can-improve-new-employees/

ແນວຄວາມຄິດຂອງການພັດທະນາຊັບພະຍາກອນມະນຸດ.

- **ນິຍາມຂອງການພັດທະນາມະນຸດ**

ເວົ້າລວມແລ້ວ ນິຍາມແບບງ່າຍດາຍຂອງການພັດທະນາມະນຸດ ແມ່ນຫມາຍເຖິງວິທີການຂະຫຍາຍທາງ ເລືອກ, ເນື່ອງຈາກວ່າໃນແຕ່ລະວັນທຸກຄົນຕ້ອງໄດ້ຕັດສິນໃຈເລືອກຫລາຍໆທາງເລືອກ ແລະ ທາງເລືອກແຕ່ລະຄັ້ງອາດ ຈະກ່ຽວກັບເສດຖະກິດ, ບາງຄັ້ງກ່ຽວກັບສັງຄົມ ຫລື ວັດທະນະທຳ ເຊິ່ງເປົ້າຫມາຍສູງສຸດຂອງການພັດນາດັ່ງກ່າວ ບໍ່ແມ່ນ ພຽງແຕ່ການສ້າງຄວາມຮັ່ງມີ ຫລື ບັນລຸການຂະຫຍາຍໂຕທາງເສດຖະກິດທີ່ສູງຂຶ້ນແຕ່ຢ່າງດຽວ.

Resource of image:
https://www.bigtimedaily.com/creating-better-hiring-practices-how-kentech-can-improve-new-employees/

ແນວຄວາມຄິດຂອງການພັດທະນາ ຊັບພະຍາກອນມະນຸດ.

- **ນິຍາມຂອງການພັດທະນາມະນຸດ**

ການພັດທະນາມະນຸດແມ່ນການປັບປຸງ ແລະ ຂະຫຍາຍທາງເລືອກໃຫ້ຄົນກໍ່ຄືປະຊາຊົນໃຫ ກວ້າງຂຶ້ນ ແລະ ຫລາກຫລາຍຂຶ້ນ. ຖ້າຫາກອີງຕາມນິຍາມການພັດທະນາມະນຸດຂອງສະຫະປະຊາຊາດເພື່ອການພັດທະນານັ້ນ, **"ການພັດທະນາມະນຸດຫມາຍເຖິງຂະບວນການເພື່ອຂະຫຍາຍທາງເລືອກຂອງຄົນ".** ອີງຕາມທິດສະດີແລ້ວ, ທາງ ເລືອກເຫລົ່ານີ້ສາມາດມີໄດ້ຢ່າງບໍ່ຈຳກັດ ແລະ ປ່ຽນແປງຕາມການເວລາ, ເຖິງຢ່າງໃດກໍ່ຕາມ, ທາງເລືອກທີ່ຈຳເປັນພື້ນຖານທີ່ສຸດແມ່ນທາງເລືອກທີ່ເຮັດໃຫ້ສາມາດມີຊີວິດທີ່ຍືນຍາວ ແລະ ແຂງແຮງ, ມີການສຶກສາ ແລະ ສາມາດດຳລົງຊີວິດ ຢູ່ໃນມາດຕະຖານການດຳລົງຊີວິດທີ່ເຫມາະສົມ. ນອກຈາກນີ້, ການພັດທະນາມະນຸດຍັງໄດ້ລວມເອົາທາງເລືອກອື່ນອີກ ເຊັ່ນ: ສິດເສລີພາບທາງດ້ານການເມືອງ, ຮັບປະກັນສິດທິມະນຸດ ແລະ ເສລີພາບທາງດ້ານວັດທະນະທຳ.

Resource of image:
https://cz.linkedin.com/pulse/performance-management-upgroweu-awfge

ແນວຄວາມຄິດຂອງການພັດທະນາຊັບພະຍາກອນມະນຸດ

- **ນິຍາມຂອງການພັດທະນາມະນຸດ**

ອີງຕາມນິຍາມຂອງການພັດທະນາມະນຸດດັ່ງກ່າວ ການພັດທະນາມະນຸດສາມາດແຍກອອກເປັນສອງດ້ານໃຫຍ ຄື:

1. ການພັດທະນາຄວາມອາດສາມາດ ແລະ ປະສິດທິພາບຂອງມະນຸດ ເຊັ່ນ: ການເຮັດໃຫ້ມີສຸຂະພາບ ແລະ ຄວາມ ຮູ້ ຄວາມສາມາດທີ່ດີຂຶ້ນ;
2. ການໃຊ້ຄວາມອາດສາມາດ ແລະ ປະສິດທິພາບຂອງມະນຸດທີ່ໄດ້ຮັບການມີເວລາຫວ່າງ, ເພື່ອເປົ້າຫມາຍຂອງປະ ສິດທິຜົນຂອງການຜະລິດ ຫລື ຄວາມຫມັ້ນຄົງທາງວັດທະນະທຳ, ສັງຄົມ ແລະ ວຽກງານດ້ານການ ເມືອງ.

ແນວຄວາມຄິດຂອງການພັດທະນາຊັບພະຍາກອນມະນຸດ.

- **ນິຍາມຂອງການພັດທະນາມະນຸດ**

ເຖິງແມ່ນວ່ານິຍາມຂອງການພັດທະນາມະນຸດຈະມີລັກສະນະງ່າຍດາຍ, ແຕ່ການບັນລຸໃຫ້ໄດ້ຕາມນິຍາມດັ່ງກ່າວແມ່ນຍັງຕ້ອງໃຊ້ເວລາ ແລະ ໃຊ້ຄວາມພະຍາຍາມ. ຖ້າອີງຕາມແນວຄວາມຄິດຂອງການພັດທະນາມະນຸດແລ້ວເຫັນໄດ້ຈະແຈ້ງວ່າ ການມີລາຍໄດ້ເພີ່ມສູງຂຶ້ນກໍ່ເປັນສິ່ງຫນຶ່ງທີ່ຈະສາມາດຂະຫຍາຍທາງເລືອກ ແລະ ກໍ່ແມ່ນສິ່ງໜຶ່ງທີ່ທຸກຄົນປາຖະຫນາ ແຕ່ມັນກໍ່ບໍ່ສາມາດຮັບປະກັນໃຫ້ມີການພັດທະນາຕາມເປົ້າຫມາຍຂອງການພັດທະນາມະນຸດ ແລະ ຄວາມຕ້ອງການຂອງມະນຸດກໍ່ບໍ່ແມ່ນການມີລາຍໄດ້ທີ່ເພີ່ມສູງຂຶ້ນເທົ່ານັ້ນ, ມະນຸດຍັງຕ້ອງການເພື່ອການດໍາລົງຊີວິດທີ່ມີຄຸນນະພາບ ເນື່ອງຈາກວ່າມັນຍັງມີປັດໃຈອື່ນໆທີ່ມາກ່ຽວຂ້ອງກັບຄວາມຕ້ອງການຂັ້ນພື້ນຖານຂອງມະນຸດນໍາ.

Resource of image:
https://dorsetwealth.au/human-capital/

ຄວາມເປັນມາ ແລະ ການພັດທະນາແນວຄວາມຄິດຂອງການພັດທະນາມະນຸດ

ການພັດທະນາທາງດ້ານເສດຖະກິດນັ້ນ ຫາກມີການສົມຄູ່ກັບການພັດທະນາດ້ານອື່ນໆໄປນໍາຢ່າງເຫມາະສົມ ກໍ່ຈະເຮັດໃຫ້ການພັດທະນາດັ່ງກ່າວເກີດປະໂຫຍດຕໍ່ປະຊາຊົນສ່ວນຫຼວງຫຼາຍ ທີ່ສຸດ.

Resource of image: https://youmatter.world/en/category-society/happiness-everyday-happy-4-ways-28181/

ຄວາມເປັນມາ ແລະ ການພັດທະນາແນວຄວາມຄິດຂອງການພັດທະນາມະນຸດ

ການຂະຫຍາຍໂຕທາງດ້ານເສດຖະກິດ ແລະ ລະດັບຂອງລາຍໄດ້ປະຊາຊາດຫລາຍກວ່າການໃຫ້ຄວາມສໍາຄັນຂອງການພັດທະນາດ້ານອື່ນໆ ເຊັ່ນ: ດ້ານການສຶກສາ, ດ້ານສາທາລະນະສຸກ, ດ້ານຄວາມສະເຫມີພາບໃນການເຂົ້າເຖິງປັດໄຈພື້ນຖານໃນການດໍາລົງຊີວິດຕ່າງໆ ຈຶ່ງເປັນສາເຫດໃຫ້ການພັດທະນາໃນຫລາຍປະເທດບໍ່ປະສົບຜົນສໍາເລັດ, ດັ່ງນັ້ນ, ແນວຄວາມຄິດຂອງການພັດທະນາມະນຸດ ຈຶ່ງແມ່ນແນວຄວາມຄິດກ່ຽວກັບການພັດທະນາຫລາຍມິຕິ, ຫລາຍແງ່ມູມນອກເຫນືອຈາກການພັດທະນາທາງດ້ານເສດຖະກິດພຽງດ້ານດຽວ ເຊິ່ງແມ່ນແນວຄວາມຄິດທີ່ຜັນຂະຫຍາຍຕໍ່ຍອດມາຈາກແນວຄວາມຄິດການພັດທະນາດ້ານວັດຖຸກໍ່ຄືການໃຫ້ຄວາມສໍາຄັນຕໍ່ການພັດທະນາດ້ານເສດຖະກິດຢ່າງດຽວ. ການພັດທະນາຮູບແບບນີ້ເຄີຍຖືກນໍາໃຊ້ຢ່າງກວ້າງຂວາງໃນໄລຍະທ້າຍທົດສະວັດທີ 70.

ຄວາມເປັນມາ ແລະ ການພັດທະນາແນວຄວາມຄິດຂອງການພັດທະນາມະນຸດ

ການພັດທະນາມະນຸດຈຶ່ງແມ່ນການພັດທະນາທີ່ດຸນດ່ຽງກັນລະຫວ່າງການພັດທະນາເສດຖະກິດ, ສັງຄົມ ແລະ ການເມືອງ. ການເປີດກວ້າງໂອກາດ ແລະ ທາງເລືອກທີ່ຫລາກຫລາຍເພື່ອເຮັດໃຫ້ມະນຸດໄດ້ຮັບຜົນປະໂຫຍດຕ້ອງຮັບປະກັນໄດ້ 3 ປັດໄຈຫລັກ ຄື:

(1) **ມີສຸຂະພາບທີ່ເຂັ້ມແຂງ ແລະ ອາຍຸທີ່ຍືນຍາວ,**

(2) **ມີຄວາມຮູ້ຄວາມສາມາດ**

(3) **ມີມາດຖານການດໍາລົງຊີວິດທີ່ດີ, ຖ້າຂາດສາມທາງເລືອກນີ້ແລ້ວ ບັນດາໂອກາດອື່ນໆກໍ່ຈະບໍ່ສາມາດເຂົ້າເຖິງໄດ້**

Resource of image: https://youmatter.world/en/category-society/happiness-everyday-happy-4-ways-28181/

ທິດສະດີ ແລະ ຄຸນລັກສະນະສະເພາະຂອງການພັດທະນາມະນຸດ

ຄຸນລັກສະນະຂອງການພັດທະນາມະນຸດ ປະກອບໄປດ້ວຍບັນດາຄຸນລັກສະນະທີ່ມີການພົວພັນກັບການພັດທະນາຢ່າງຮອບດ້ານ, ການພັດທະນາມະນຸດມີຄວາມໃກ້ສິດ ແລະ ກ່ຽວຂ້ອງກັບສິດທິມະນຸດ, ຄວາມປອດໄພຂອງມະນຸດ, ຄວາມສະເຫມີພາບລະຫວ່າງຍິງ-ຊາຍ, ຄວາມຍືນຍົງຂອງສະພາບແວດລ້ອມ ແລະ ເປົ້າຫມາຍສະຫັດສະວັດດ້ານການພັດທະນາ **"Millennium Development Goals ຫລື MDGs".** ການພັດທະນາມະນຸດມີຄວາມກ່ຽວຂ້ອງ ກັບສິດທິມະນຸດຍ້ອນວ່າມັນມີຄຸນລັກສະນະທີ່ສໍາຄັນແບບດຽວກັນ ເຊັ່ນ: ສິດເສລີພາບຂອງມະນຸດ. ການພັດທະນາມະນຸດພະຍາຍາມສົ່ງເສີມ, ຂະຫຍາຍຄວາມອາດສາມາດ ແລະ ກາລະໂອກາດໃຫ້ແກ່ຄົນ ໂດຍການປັງປຸງສິດເສລີພາບໃນການເລືອກ, ສໍາລັບແນວຄວາມຄິດເລື່ອງສິດທິມະນຸດນັ້ນ, ເປົ້າຫມາຍແມ່ນເພື່ອຈະປົກປ້ອງສິດເສລີພາບໃນການເລືອກດັ່ງກ່າວ.

Resource of image: https://www.mdgmonitor.org/millennium-development-goals/

ທິດສະດີ ແລະ ຄຸນລັກສະນະສະເພາະຂອງການພັດທະນາມະນຸດ

ສຳລັບຄວາມສະເຫມີພາບລະຫວ່າງຍິງ-ຊາຍນັ້ນ, ມັນໄດ້ຖືກບັນຈຸເຂົ້າໃນເກນຫລັກຂອງການພັດທະນາມະນຸດ ຍ້ອນວ່າ ຖ້າຫາກບັນດາຍຸດທະສາດການພັດທະນານັ້ນ ຫາກເນັ້ນຫນັກໃສ່ພຽງແຕ່ຝ່າຍໃດຝ່າຍຫນຶ່ງຈະເປັນສິ່ງທີ່ອັນຕະລາຍ ແລະ ບໍ່ມີຄວາມຍືນຍົງ, ການເສີມຂະຫຍາຍຄວາມອາດສາມາດໃຫ້ແກ່ແມ່ຍິງ ຈະເຮັດໃຫ້ຄວາມແຕກໂຕນລະຫວ່າງຍິງຊາຍຫລຸດລົງ , ພ້ອມທັງຍັງສ້າງຄວາມສະເຫມີພາບໃນການເຂົ້າເຖິງກາລະໂອກາດຕ່າງໆໃນຊີວິດ, ເສດຖະກິດ, ສັງຄົມ, ວັດທະນະທຳ ແລະ ການເມືອງໄດ້ດີຂຶ້ນ. ການພັດທະນາມະນຸດຍັງໄດ້ຕໍ່ຕ້ານການເລືອກປະຕິບັດ ການລະເມີດສິດທິເສລີພາບຂອງຜູ້ຍິງອີກດ້ວຍ.

ສຳລັບເປົ້າຫມາຍສະຫັດສະວັດນັ້ນ, ການພັດທະນາມະນຸດໄດ້ປະກອບສ່ວນໃນການສະຫນອງໂຄງປະກອບການວິເຄາະທີ່ມີຄວາມຊັດເຈນເພື່ອເຮັດໃຫ້ສາມາດບັນລຸເປົ້າຫມາຍສະຫັດສະວັດທີ່ໄດ້ຕັ້ງໄວ້ເພື່ອແກ້ໄຂຄວາມທຸກຍາກຂອງມະນຸດ.

Resource of image: https://www.differenttruths.com/focus-why-adivasi-diversity-challenges-the-core-states-vision/

ການພັດທະນາມະນຸດ ແລະ ການພັດທະນາຮູບແບບອື່ນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັນ

ແນວຄວາມຄິດຂອງການພັດທະນາຊັບພະຍາກອນມະນຸດ

ແນວຄວາມຄິດຂອງການພັດທະນາຊັບພະຍາກອນມະນຸດ ແມ່ນແນວຄວາມຄິດທີ່ຢູ່ລະຫວ່າງກາງ ລະຫວ່າງການພັດທະນາທາງເສດຖະກິດ ແລະ ການພັດທະນາມະນຸດ ເຊິ່ງໄດ້ຖືກພັດທະນາຂຶ້ນໃນໄລຍະທົດສະວັດທີ 80. ແນວຄວາມຄິດພື້ນຖານຂອງທິດສະດີນີ້ແມ່ນຖືເອົາການພັດທະນາທຶນມະນຸດເຊິ່ງເປັນປັດໄຈຫນຶ່ງທີ່ສໍາຄັນໃນການພັດທະນາ ທີ່ມີປະສິດທິພາບ. ການພັດທະນາມະນຸດແມ່ນມຸມມອງຫນຶ່ງຂອງການ ພັດທະນາມະນຸດ, ການພັດທະນາຊັບພະຍາກອນມະນຸດເອົາໃຈໃສ່ການສ້າງຄວາມອາດສາມາດຂອງຄົນ ເພື່ອສາມາດ ປະກອບອາຊີບທີ່ດີ, ມີຄໍາຕອບແທນທີ່ສູງ ໂດຍສະເພາະແມ່ນການເພີ່ມທັກສະສີມືສະເພາະຂອງແຮງງານ ຕະຫລອດ ເຖິງຄວາມຮູ້ ແລະ ຄວາມສາມາດຂອງເຂົາເຈົ້າ, ການພັດທະນາຊັບພະຍາກອນມະນຸດແມ່ນປັດໄຈຫນຶ່ງທີ່ສໍາຄັນເພື່ອຍົກ ລະດັບການພັດທະນາມະນຸດ.

Resource of image:
https://www.exportersindia.com/product-detail/hr-consultant-5170273.htm

ການພັດທະນາມະນຸດ ແລະ ການພັດທະນາຮູບແບບອື່ນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັນ

ຄວາມຕ້ອງການຂັ້ນພື້ນຖານຂອງມະນຸດ

ແນວຄວາມຄິດຂອງຄວາມຕ້ອງການຂັ້ນພື້ນຖານ ແມ່ນໄດ້ຖືກຕີພິມໃນບົດລາຍງານຂອງອົງການແຮງງານສາກົນ (International Labor Organization ຫລື ILO) ໃນປີ 1976. ແນວຄວາມຄິດພື້ນຖານຂອງທິດສະດີນີ້ປະ ກອບດ້ວຍ: ການເພີ່ມລາຍຮັບອີງຕາມຜະລິດຕະພາບຂອງແຮງງານທີ່ມີປະສິດທິພາບ ລວມເຂົ້າກັບຜະລິດຕະພາບຂອງແຮງງານສ່ວນເກີນເພື່ອທີ່ຈະເຮັດໃຫ້ເກີດມີການຈ້າງງານໃຫມ່: ການຈັດຕັ້ງນະໂຍບາຍຂອງລັດຕ້ອງຮັບປະກັນການເຂົ້າ ເຖິງສິນຄ້າ ແລະ ບໍລິການທາງສັງຄົມສອງທາງ ຄື: ຈະຕ້ອງໄດ້ຮັບອາຫານ, ເຄື່ອງນຸ່ງຫົ່ມ ແລະ ທີ່ຢູ່ອາໄສຂັ້ນຕໍ່າ,ຈະຕ້ອງປັບປຸງການບໍລິການສາທາລະນະຕ່າງໆເຊັ່ນ ການສະຫນອງນໍ້າສະອາດ, ສາທາລະນະສຸກ, ການສຶກສາ ແລະ ການຂົນສົ່ງ ເປັນຕົ້ນ: ການພັດທະນາຈະຕ້ອງເປັນການພັດທະນາແບບມີສ່ວນຮ່ວມຂອງປະຊາຊົນ.

Reference

Human Development Economics. XIONGTOUA,T. SEANGDALA,CH. BOUNTHUNSSENGNGAM,S. KEODOUANGKHAM,P. (2018). Souphanouvong University.

Email Phavone@su.edu.la

Phone +856 20 28 616 221